

REFERINȚE DESPRE CARTE

Prof. univ. dr. Marcel Ghiță

Lucrarea reprezintă istoria Creștinilor după Evanghelie din România, de la apariția acestora și până în prezent, în comparație cu istoria celorlalte culte neoprotestante, respectiv bapțiști, penticostali și adventiști.

Considerăm că, în felul ei, lucrarea este unică deoarece nu au mai existat persoane capabile să prezinte întreaga perioadă de la apariție și parcursul și evoluția Cultului Creștin după Evanghelie până la constituirea Uniunii Bisericilor Creștine după Evanghelie din România.

De asemenea, este foarte interesantă etapizarea realizată de autor, concomitent cu prezentarea documentelor care atestă spiritul și exigența vremurilor pe care le-am trăit. Astfel, remarcăm atenția deosebită acordată de statul român și instituțiile sale supravegherii activităților spirituale realizate de credincioși și familiile acestora. În mod deosebit, sunt prezentate persecuțiile de care au avut parte mulți frați creștini din cultul nostru, dar și din alte culte neoprotestante.

În final, lucrarea o putem declara deosebită prin faptul că prezintă, în ordine cronologică, o culegere de documente și acte normative privind organizarea și desfășurarea activităților specifice cultului, în condițiile îngăduite de statul român comunist la acea vreme.

Consider că lucrarea va fi un instrument de studiu pentru mulți studenți în teologie, cercetători și istorici, datorită documentației complete și coerente puse la dispoziție de autor.

Apreciez în mod deosebit activitatea de cercetare a dlui. Bogdan Emanuel Răduț, care îmi dă convingerea că va fi capabil să îmbogățească în continuare literatura teologică de specialitate, săracă, din România, din acest domeniu.

În același timp, consider că publicarea acestei lucrări reprezintă o oportunitate pentru marea majoritate a persoanelor interesate de apariția și evoluția cultelor neoprotestante în România.

Prof. univ. dr. Marcel Ghiță
Rector Institutul Teologic Creștin după Evanghelie
„Timotheus” București

Conf. univ. dr. Alexandru Oșca

Lucrarea *Din istoria creștinilor după Evanghelie. Culegere de documente*, întocmită de Bogdan Emanuel Răduț, reprezintă o contribuție de importanță și interes pentru o comunitate specială, cu o prezență recunoscută în societatea românească. Faptul că, de-a lungul timpului, autoritățile laice sau ierarhiile altor biserici au acționat fie pentru acceptarea, sprijinirea sau respingerea – după caz – a activității creștinilor după Evanghelie (implicit și mai ales a liderilor și structurii lor de îndrumare și conducere) reprezintă o recunoaștere a unei realități mult timp păstrată în anonim și cunoscută parțial sau distorsionată de către ansamblul societății.

Autorul s-a aplecat în mai multe ocazii asupra acestei problematice și – deși implicat emoțional din rațiuni de apartenență la credința cultului – are puterea de a se detașa și de a analiza, de pe poziția și cu instrumentele istoricului, evoluția unui fenomen și parcursul unei comunități unite prin împărtășirea unor valori creștine comune, pentru care a înțeles să suporte privațiuni și vicitudini în multe situații mai severe decât ale semenilor lor.

Studiul introductiv are toate datele pentru un excurs istoric argumentat, cu trimiteri la surse bibliografice specifice domeniului.

Documentele selectate reprezintă un corpus util nu doar pentru existența cultului; extrasele din constituții și legi se referă la problematica de ansamblu a relațiilor dintre stat și biserică. Din acest punct de vedere, culegerea de documente reprezintă un instrument de lucru facil, la îndemâna celor interesați de cadrul legal și experiența din societatea românească în aspectele ei formale.

Ideea departajării între documentele emise de autoritățile statului și cele emise de liderii cultului este de salutat. Documentele (generic denumite astfel!) de cult introduse în Culegere prezintă, fără îndoială, interes pentru adepții și credincioșii cultului respectiv. Nu este mai puțin adevărat că, într-o accepțiune mai largă, ele folosesc și celor care sunt interesați de „cunoașterea celuilalt”, sociologilor, mediilor culturale, spirituale etc.

În concluzie, recomand publicarea lucrării, dat fiind diversitatea problematicii abordate și interesul pentru subiect a diverselor categorii de beneficiari.

Conf. univ. dr. Alexandru Oșca
Centrul de Studii ale Relațiilor Internaționale
Universitatea din Craiova

Conf. univ. dr. Constanțiu Dinulescu

Preocupările științifice ale domnului profesor Bogdan Emanuel Răduț privind relevarea aspectelor religioase cu referire directă la spațiul românesc îmbogățesc patrimoniul cultural și spiritual al acestui segment, care nu s-a bucurat, de-a lungul timpului, în literatura de specialitate, de o abordare consistentă și continuă.

Lucrarea propusă spre publicare este echilibrat structurată, fiind compusă dintr-un studiu introductiv lămuritor și un capitol distinct, de documente normative și cultice, care schițează cadrul legislativ și istorico-social al evoluției creștinilor după Evanghelie.

De altfel, domnul profesor a mai publicat anterior acestei contribuții și alte studii, articole și chiar cărți dedicate fenomenului aflat în discuție.

Remarcăm selecția riguroasă a documentelor și atenția autorului de a evidenția, prin forța documentelor, aspecte generale, dar și speciale, ce caracterizează cultul religios supus analizei.

Considerăm util un asemenea demers, care, cu siguranță, îmbogățește referințele bibliografice care privesc studierea religiei și evoluția acesteia în timp, cu toate aspectele specifice ale acesteia.

De aceea, ne exprimăm încrederea că publicarea acestui volum de documente reprezintă un câștig istoriografic, care se va cuantifica în timp.

Conf. univ. dr. Constanțiu Dinulescu
Președinte Filiala Dolj a
Societății de Științe Istorice din România

Conf. univ. dr. Marusia Cîrstea

Lucrarea *Din istoria creștinilor după Evanghelie*, elaborată de domnul Bogdan Emanuel Răduț, reprezintă o interesantă sinteză a apariției protestantismului românesc, precum și a evoluției relațiilor instituționale între mișcările confesional-spirituale și statul român. Autorul, utilizând un bogat material edit și inedit, cât și o amplă literatură de specialitate, ne prezintă în ordine un *Studiu introductiv*, *Documente normative* și *Documente cultice*.

Partea introductivă a acestui demers științific își propune să elaboreze unele schimbări în doctrina, apariția și organizarea *Creștinilor după Evanghelie*, ca urmare a reformelor inițiate de Luther, în 1517, și continuate de Calvin, Zwingli și Knox. Astfel, s-au separat de catolicism bisericile protestante sau reformate: luterană, calvinistă, prezbiteriană, iar ulterior au apărut și ale culte: adventiștii, baptiștii, unitarienii, pentecostalii ș.a.

Finalul Studiului introductiv analizează aspectele esențiale ale Cultului Creștin după Evanghelie, subliniindu-se faptul că „De-a lungul celor 114 ani de istorie în țara noastră Creștinii după Evanghelie au contribuit la cultura, educația și spiritualitatea poporului român.”

Principalul scop al lucrării este acela de a ne prezenta cele mai importante documente normative și cultice referitoare la Cultul Creștin după Evanghelie. Această împărțire a documentelor este realizată de autor pentru a ne sublinia atât natura relațiilor juridice existente între stat și diversele „biserici” ce activau pe teritoriul românesc, cât și al relevării doctrinei ce stă la baza Cultului Creștin după Evanghelie. Totodată, prin publicarea acestor documente, autorul contribuie la înțelegerea spiritualității religioase românești și la găsirea de noi valențe care să cristalizeze dialogul instituțional, dar și cel religios, între „Creștinii după Evanghelie [...] care au drept scop să creadă și să trăiască adevărul Evangheliei, și să predice pe Domnul Isus Cristos” și stat, precum și celelalte culte.

Drept urmare, având convingerea că lucrarea realizată de domnul Bogdan Emanuel Răduț este documentată, dar și necesară pentru o mai bună cunoaștere a vieții religioase din România, recomandăm publicarea ei.

Conf. univ. dr. Marusia Cîrstea
 Departamentul de istorie și relații internaționale
 Universitatea din Craiova

Dr. Marius Silveșan

Istoria este un domeniu despre care majoritatea dintre noi avem cunoștință prin faptul că am trăit anumite evenimente, că ne-au fost povestite sau am citit despre ele, sau fiindcă am făcut din cunoașterea trecutului și descifrarea tainelor acestuia una din pasiunile noastre. Indiferent de modul în care am intrat în contact cu el, trecutul și-a lăsat amprenta asupra vieții noastre. Spațiul în care trăim, concepțiile celor care ne înconjoară modelează în noi un mod de comportament. Unii se întreabă ce relevanță are pentru noi astăzi cunoașterea a ceea ce s-a întâmplat în trecut, oare nu trebuie să lăsăm trecutul în seama specialiștilor și să privim spre viitor? Astfel de întrebări sunt determinate de concepții care se regăsesc frecvent în mediul evanghelic din care provine Bogdan Emanuel Răduț, iar răspunsul este următorul: avem nevoie de istorie, avem nevoie să ne cunoaștem trecutul și din simplul fapt că în acest mod putem evita unele dintre greșelile pe care altfel le-am face. Considerăm astfel istoria ca fiind un domeniu pe care un credincios evanghelic trebuie să-l cunoască, cu atât mai mult dacă acesta este interesat de propria sa identitate. Pe de altă parte, prin intermediul acestei lucrări, Bogdan Emanuel Răduț se apleacă cu expertiza unui istoric, dar și cu înțelepciunea primită de la Dumnezeu, asupra istoriei Creștinilor după Evanghelie în spațiul românesc. Cine suntem, de unde venim și încotro ne îndreptăm sunt întrebări care jalonează existența noastră, iar răspunsul lor conturează existența noastră individuală, precum și pe cea instituțională. Cunoașterea istoriei unei comunități religioase evanghelice precum cea a creștinilor după Evanghelie este importantă nu numai pentru comunitatea respectivă, ci și pentru societatea românească, deoarece, prin valorile lor, creștinii după Evanghelie și-au adus implicit contribuția la clădirea acestei societăți.

Importanța acestei lucrări constă în faptul că include elemente ale istoriei românilor, dar și ale relației dintre Biserică și Stat, precum și elemente de istorie evanghelică prin prezentarea unui cadru legislativ general, dar și a unuia specific. Cadrul legislativ general scoate în evidență aspecte privitoare la libertatea religioasă pe parcursul perioadei abordate, dar și reglementări ce privesc cultele religioase în general, cu o aplecare specifică către cele evanghelice. În partea a doua a lucrării autorul merge cu prezentarea cadrului legislativ mai în detaliu prin includerea unor documente cultice referitoare la creștinii după Evanghelie, conturând astfel o analiză care pleacă de la general și ajunge la particular.

Selecția realizată de istoricul Bogdan Emanuel Răduț, precum și paleta largă de timp analizată, 1866-2011, fac din această lucrare una de referință în acest domeniu.

Documentele normative cu care începe Bogdan Emanuel Răduț aduc în atenția celor interesați evoluția fenomenului religios din România pe parcursul perioadei interbelice, a regimurilor autoritare ale lui Carol II-lea, al generalului și apoi Mareșalului Ion Antonescu, a regimului totalitar comunist, sfârșind printr-o scurtă incursiune din punct de vedere al legislației religioase în democrația post decembristă. Sunt prezentate extrase din constituții, dar și documente integrale cum ar fi: legea cultelor, decizii ale Ministerului Cultelor, Uniunii Bisericilor Creștine după Evanghelie din România sau ale altor organisme care au emis diferite acte legislative. Referirile la perioada guvernării antonesciene, precum și la cea a totalitarismului comunist au rolul de a evidenția prigonirile de care au avut parte cei care „au ales să trăiască cu evlavie în Hristos.”

Prin intermediul documentelor cultice, Bogdan Emanuel Răduț reconstituie istoria creștinilor după Evanghelie din România, demers pe care îl considerăm util atât pentru cunoașterea istoriei acestei comunități religioase, cât și pentru faptul că demonstrează că, dincolo de toate aspectele și problemele inerente unor perioade de libertate sau persecuție, care au influențat inevitabil și legislația religioasă, Dumnezeu a demonstrat fidelitate față de poporul său, astfel că acesta poate să spună *Eben Ezer*, până aici El a fost cu noi și alături de noi.

Dr. Marius Silveșan
Institutul Teologic Baptist din București